

Qorti tal-Appell
(Kompetenza Inferjuri)
Imhalled Anthony Ellul
Appell numru: 20/2015

Josef Farrugia u Antonella Spiteri (appellati)

Vs

Creations, The Ultimate in Bathroom Elegance Ltd (appellanti)

28 ta' April, 2017.

1. B'avviz prezentat fit-3 ta' Lulju, 2013 l-atturi talbu lit-Tribunal ghal Tabiet tal-Konsumatur sabiex jikkundanna lill-konvenuta thallsu s-somma ta' elfejn sitt mija u erbghin ewro (€2,640) li hu parti mill-prezz ta' konsenja madum, li hallas lis-socjeta' konvenuta. L-atturi ddikjaraw li m'humiex sodisfatti bil-madum, minhabba li fih difett. Ghalhekk ipproponew din il-kawza sabiex jiehdu lura l-flus li hallsu u l-konvenuta tiehu lura l-madum li kkonsenjat.
2. Il-konvenuta kkontestat il-pretensjoni tal-atturi billi ssostni li l-madum m'huwiex difettuz.
3. B'sentenza tad-29 ta' Ottubru, 2015 it-Tribunal ghal Talbiet tal-Konsumatur laqa' t-talba tal-atturi u kkundanna lis-socjeta' konvenuta thallashom is-somma ta' elfejn sitt mija u erbghin ewro (€2,640).
4. Is-socjeta' appellanti appellat mis-sentenza. L-aggravju hu:
 - i. L-avviz tat-talba kien indirizzat lil Johann Camilleri – Creations u mhux lil Creations, The Ultimate in Bathroom Elegance Ltd li hi entita separata. Il-kawza nstemghet fil-konfront ta' Johann Camilleri li m'ghandux relazzjoni guridika mal-atturi. Fatt li gie nrorat mit-Tribunal peress li fis-sentenza l-okkju nbidel minn Mario Farrugia vs Johann Camilleri-Creations ghal Mario Farrugia vs Creations, The Ultimate in Bathroom Elegance Ltd.
 - ii. Fid-decizjoni t-Tribunal qal:

"Illi fil-meritu, jinghad mal-ewwel li l-madum imqieghed u jekk dan sarx sew jew le, hi materja teknika u kien ghalhekk li tqabbad l-espert il-Perit Arkitett Carmel Cacopardo ghal dan il-ghan".

It-Tribunal kien zbaljat meta qal li l-madum tpogga fil-post, meta mill-provi rrizulta li ma kienx. Dan m'huwiex kaz ta' madum difettuz izda ta' madum li tpogga (fil-kaz ta' Darren Farrugia¹) mhux skont is-sengha u l-arti. Dan kif gie kkonfermat mill-perit tekniku nkarigat mit-Tribunal. It-Tribunal ma seta' qatt jiddeciedi li l-madum hu difettuz meta ghadhom lanqas biss ma nfethu l-kaxxi. L-oneru tal-prova kien fuq l-atturi, u ma pprezentax provi konkreti sabiex juru illi dak li qeghdin jallegaw hu minnu. Dan apparti li l-appellanti pprezentat certifikat mid-ditta minghand min akkwistat il-madum, li fih jinghad li l-madum hu *'defect free'*. Fatt li lanqas biss ma jissemma fis-sentenza.

5. L-appellati wiegbu:

- i. Wiehed ma jistax ihallat l-apprezzament skorrett tal-provi mad-dettami tal-gustizzja naturali. Il-principji tal-gustizzja naturali huma differenti u m'hemmx bzonn li l-appellat jidhol f'tali principji.
- ii. F'kull kaz din il-qorti m'ghandhiex tiddisturba l-apprezzament tal-provi maghmul mill-ewwel qorti, minghajr raguni gravi. Fil-kaz in ezami m'hemm l-ebda raguni ghalfejn din il-qorti ghandha tiddisturba l-apprezzament tal-provi maghmula mit-Tribunal.

6. L-ewwel aggravju hu fieragh. Fis-seduta tat-12 ta' Settembru, 2013 intqal:

"Il-partijiet jaqblu illi l-isem l-intimat ghandu jaqra Creations The Ultimate in Bathroom Elegance Ltd u t-Tribunal jordna l-korrezzjoni fl-okkju u fl-atti kollha tal-kaz. Il-partijiet jaghtu ruhhom notifikat b'din il-bidla".

Kull kumment iehor ikun superfluwu.

7. It-Tribunal ibbaza d-decizjoni fuq ir-rapport li hejja l-perit Carmel Cacopardo. Kien fis-seduta tat-12 ta' Settembru, 2013 li t-Tribunal innomina lill-perit Cacopardo bhala perit gudizzjarju sabiex, *"jezamina x-xoghol in kwistjoni inkluz il-madum li ntuzza fil-fond tar-rikorrenti"*. Fir-rapport jinghad:

"Illi meta sar l-access kien tqieghead il-madum fil-flat numru 1 biss. Meta permezz ta' invell gie ezaminat il-mod kif tqieghead il-madum gie osservat li filwaqt li meta l-invell twil metru tqieghead fuq il-madum dan immarka illi l-madum imqieghead sewwa b'mod orrizontali. Izda meta minflok intuza invell izghar u li allura qaghad fuq maduma wahda dan ma tax l-istess rizzultat.

¹ Ara **Darren Farrugia et vs Creations, The Ultimate in Bathroom Elegance Ltd** (21/2015).

Sussegwentement gejg muri mill-intimati zewg madumiet bhala indikazzjoni illi l-madum individwali kien ftit imqammar. Il-madum muri kien tali li meta tqiegħed wicc imb'wicc kien tghaddi kemm kemm karta irqiqa.

L-ezami ta' zewg madumiet mhux bizzejjed biex nasal għall-konkluzjoni dwar il-kwalita tal-madum. Huwa necessarju li jkun stabbilit anke minn ezami tal-ispecifications jekk dan huwiex parti mid-dizinn tal-madum jew inkellha jekk huwiex eccezzjoni.

Min-naha l-oħra huwa car li l-madum ma tqiegħedx sewwa. Imma meta wieħed jikkunsidra li l-intimati offrew is-servizz ta' tile-layers ta' esperjenza bil-fors li nasal għall-konkluzjoni illi l-intimati kienu konxji li seta' jkun hemm diffikultajiet fit-tqegħid tal-madum. Allura bilfors trid issir il-konsiderazzjoni jekk ir-rikorrenti kinux konxji bizzejjed ta' din id-diffikulta. Dan necessarjament iwassal għal konsiderazzjonijiet ta' natura legali li jmorru lil hin mill-inkarigu tiegħi'.

8. Mis-sentenza jirrizulta li t-Tribunal:

- i. Ibbaza d-decizjoni fuq ir-rapport tal-perit Cacopardo. Tant hu hekk li fil-parti tal-motivazzjoni, lanqas m'hemm riferenza għall-provi l-oħra li ressu l-partijiet;
- ii. Ikkonkluda li l-attur ma ngħatax informazzjoni bizzejjed dwar il-prodott;
- iii. L-atturi kellhom jindagaw fuq l-ispecificazzjonijiet tal-madum magħzul;
- iv. Qal li relazzjoni ta' perit m'għandhiex tigi skartata facilment.
- v. ***"Illi tenut kont tac-cirkostanzi tal-kaz, it-Tribunal jagħmel tiegħu l-konkluzjonijiet milhuqa mill-espert mahtur minn dan it-Tribunal".***

9. Għal dak li jikkoncerna t-tezi tal-attur li l-madum hu difettuz, fl-avviz iddeskrivieh li għandu 'hafna hanek' u li 'l-wicc tal-madum ma kienx lixx anzi immewweg'.

10. Hu evidenti li t-Tribunal addotta l-istess motivazzjoni tas-sentenzi li ta fl-avvizi numru: 19/2015 u 21/2015 u li fihom qegħda wkoll tingħata sentenza illum. Il-qorti tosserva li:-

- i. Il-perit tekniku qatt ma qal li l-madum li xtara l-attur kien difettuz, izda li ma kienx f'posizzjoni jasal għal konkluzjoni dwar il-kwalita tal-madum. Hekk ukoll meta xehed (seduta tad-19 ta' Frar, 2015) qal: *"Ngħid illi jien ma kellix l-ispecifications u allura ma nistax ngħid jekk il-madum huwiex imqammar by design jew inkellha ikunx difettuz".*
- ii. Għalkemm fir-rapport jingħad li l-konvenuti offrew is-servizz ta' tile layers ta' esperjenza u għalhekk jikkonkludi li kienu jafu bid-diffikultajiet fit-tqegħid tal-madum, din hi konsiderazzjoni li semmai

kellu jaghmel it-Tribunal. Perit tekniku jinhatar sabiex jaghti opinjoni dwar materja teknika u mhux biex joqghod jinterpretata l-fatti.

- iii. Ghalkemm fir-rapport jinghad li l-konvenuti offrew is-servizz ta' *tile layers* ta' esperjenza u ghalhekk jikkonkludi li kienu jafu bid-diffikultajiet fit-tqeghid tal-madum. Bid-dovut rispett lejn il-perit tekniku, din hi konsiderazzjoni li semmai kellu jaghmel it-Tribunal u mhux hu. Perit tekniku jinhatar sabiex jaghti opinjoni dwar materja teknika u mhux biex joqghod jinterpretata l-fatti.
 - iv. Gialadarba t-Tribunal addotta l-konkluzjonijiet tal-perit tekniku, hu ovvju li qatt ma seta' jilqa' t-talba tal-attur bazat fuq dawk il-konkluzjonijiet. Il-qorti tfakkar li t-talba tal-attur hi bazata fuq l-ilment li l-madum li xtara hu difettuz.
 - v. Gialadarba l-perit tekniku ddikjara li ma kienx f'posizzjoni li jirrelata dwar il-kwalita' tal-madum u li kien hemm bzonn li ssir iktar indagni, it-Tribunal ma kellux ighaddi ghas-sentenza qabel jaccerta ruhu x'seta' jsir biex jigi accertat jekk il-madum kienx difettuz jew le. Fatt li kellu jigi determinat qabel tinghata s-sentenza.
11. F'dan il-kaz it-Tribunal ibbaza d-decizjoni fuq ir-rapport tal-perit tekniku biss, li pero fir-rapport u meta xehed iddikjara **li ma kienx f'posizzjoni jiddikjara jekk il-madum kienx difettuz**. Ghalhekk a bazi ta' dak ir-rapport it-Tribunal ma setax jilqa' t-talba tal-attur, liema talba kienet bazata fuq l-ilment li l-madum hu difettuz.
12. Ghalkemm fit-twegiba l-attur ghamel riferenza ghar-rapport tal-perit David Psaila (datat 17 ta' Mejju, 2013), fil-motivazzjoni tas-sentenza m'hemmx riferenza ghalih. Dan apparti li l-konvenuta pprezentat rapport tal-perit Darren Sciberras li fih opinjoni dijametrikament opposta ghal dik tal-perit Psaila.
13. Il-fatt li l-konvenuta qeghda tinghata ragun fl-ilment taghha li s-sentenza tat-Tribunal hi bazata fuq rapport tal-perit tekniku li ma qalx li l-madum hu difettuz, ma jfissirx li fil-meritu ghandha ragun. Din hi materja li ghad trid tigi deciza minn din il-qorti (ara artikolu 22(4) tal-Att dwar l-Affarijiet tal-Konsumatur). L-appellanti ghamlet riferenza ghal fatt li l-perit tekniku rrelata li l-madum "*ma tqeghidx sew*" u li din kienet ir-raguni ghalfejn inqalghet il-kwistjoni. Hu minnu li l-perit tekniku qal hekk, pero':
- i. Fil-kaz tal-attur, il-madum ma twahhalx mal-art;

- ii. Il-perit tekniku m'esprima l-ebda opinjoni dwar jekk il-madum huwiex difettuz.
- iii. Il-fatt li l-perit tekniku rrelata li l-madum "*ma tqeghidx sew*", m'hijiex xi certifikat li l-madum m'huwiex difettuz. Fil-fatt kien il-perit tekniku stess li fir-rapport qal, "*... huwa necessarju li tkun ezaminata iktar fil-fond l-issue tal-kwalita*".

Ghal dawn il-motivi:

- 1. Tichad l-ewwel aggravju tal-appell bl-ispejjez kontra l-appellanti.**
- 2. Tilqa' l-appell sa fejn hu kompatibbli ma' dak li nghad hawn fuq u thassar is-sentenza tad-29 ta' Ottubru, 2015. Tordna li a tenur tal-artikolu 22(4) tal-Kap. 378 il-kaz jibqa' jinstema' u jigi deciz minn din il-qorti.**

Spejjez taz-zewg istanzi a karigu tal-attur.

Anthony Ellul.